

Развод - Австрия

Моля, имайте предвид, че оригиналната езикова версия на тази страница [de](#) е била наскоро променена. Езикова версия, която търсите, в момента се подготвя от нашите преводачи.

СЪДЪРЖАНИЕ

- 1 Какви са условията за получаване на развод?
- 2 Какви са основанията за развод?
- 3 Какви са правните последици от развода за:
 - 3.1 личните отношения между съпрузите (напр. фамилното име)
 - 3.2 подялбата на имуществото на съпрузите
 - 3.3 малолетните и непълнолетните деца на съпрузите
 - 3.4 задължението за изплащане на издръжка на другия съпруг?
- 4 Какво на практика означава правният термин „законна раздяла“?
- 5 Какви са условията за законна раздяла?
- 6 Какви са правните последици от законната раздяла?
- 7 Какво означава на практика терминът „унищожаване на брака“?
- 8 Какви са условията за унищожаване на брака?
- 9 Какви са правните последици от унищожаването на брака?
- 10 Съществуват ли алтернативни извънсъдебни способи за решаване на въпросите, свързани с развода, без да се стига до съд?
- 11 Къде се подава заявление (иск/искане) за развод/законна раздяла/унищожаване на брака? Какви формалности трябва да бъдат спазени и какви документи трябва да бъдат приложени към заявлението?
- 12 Може ли да бъде получена правна помощ за покриване на разходите по производството?
- 13 Възможно ли е да се обжалва решение за развод/законна раздяла/унищожаване на брака?
- 14 Какво следва да се направи, за да се признае в държавата членка решение за развод/законна раздяла/унищожаване на брака, което е издадено от съд в друга държава членка?
- 15 Към кой съд следва да се обърне, за да се противопоставя на признаването на решение за развод/законна раздяла/унищожаване на брака, издадено от съд в друга държава членка? Каква е процедурата в такива случаи?
- 16 Кой е приложимият закон при бракоразводни дела, когато съпрузите не живеят в държавата членка на съда, който разглежда делото, или са граждани на различни държави?

1 Какви са условията за получаване на развод?

Австрийското законодателство познава три вида развод: развод въз основа на виновно поведение, развод след раздяла за не по-малко от три години и развод по взаимно съгласие.

Единият от съпрузите може да подаде молба за развод въз основа на дълбоко и непоправимо разстройство на брака вследствие на сериозно нарушаване на брачните отношения или непочтено или неморално поведение от страна на другия съпруг, поради което не може да се очаква възстановяване на характерните за брака отношения.

Ако семейната двойка е живяла разделено в продължение на три години, всеки един от съпрузите може да подаде молба за развод въз основа на дълбоко и непоправимо разстройство на брака.

При отсъствие на семейни отношения в продължение на най-малко шест месеца и ако и двамата съпрузи заявят, че бракът е дълбоко и непоправимо разстроен и се съгласят на развод, те могат съвместно да подадат молба за развод.

2 Какви са основанията за развод?

Главното правно основание за развод е дълбоко и непоправимо разстройство на брака. Разстройство на брака може да настъпи вследствие на сериозно нарушение на брачните отношения от страна на единия от партньорите и по-специално ако единият от съпрузите е изневерявал или е оказвал физическо насилие или сериозен емоционален тормоз на другия. Потърпевшият съпруг може да подаде молба за развод, дори и ако поведението не може да се счита за нарушение на брачните отношения, тъй като то се дължи на психическо разстройство, но въпреки това бракът е разстроен до такава степен, че не може да се очаква възстановяване на характерните за брака отношения, или ако единият от съпрузите има психическо заболяване или страда от силно инфекциозна или заразна болест или от болест, която поражда отвращение у другия. В такива случаи брачният партньор, който подава молба за развод, трябва да докаже предявените основания. В случай че съпрузите са живели разделено в продължение на три години, не е необходимо да се доказва или установява виновно поведение.

3 Какви са правните последици от развода за:

3.1 личните отношения между съпрузите (напр. фамилното име)

По правило всеки от съпрузите запазва фамилното име, което е използвал по време на брака. Ако при сключване на брак единият от съпрузите е приел фамилното име на другия, той може да възстанови своето предбрачно фамилно име след развода.

3.2 подялбата на имуществото на съпрузите

По принцип съпрузите могат да се договорят да поделят своето имущество по желанието от тях начин. Това може да стане чрез взаимен отказ (законовият режим на разделност на имуществото по време на брака се запазва след прекратяване на брака), чрез подялба на всяко имущество, придобито чрез формална сделка и което е обща собственост или чрез прехвърляне на имущество от единия съпруг на другия.

Ако съпрузите не постигнат споразумение относно своето имущество, всеки един от тях може да поиска от съда подялба на определено имущество, което принадлежи на двамата съпрузи. Т.нар. „семеини активи“ и „семеини спестявания“ се поделят между съпрузите. „Семеини активи“ са семеиното жилище и вещи от домакинството, както и всяко друго имущество, което реално е било използвано от двамата съпрузи в ежедневието им по време на брака. „Семеини спестявания“ са всички инвестиции, натрупани от съпругеската двойка по време на съвместния им живот като съпруг и съпруга.

Всяко имущество, което съпрузите са притежавали преди брака или са наследили или са получили като дарение от трета страна, не се включва в подялбата на имуществото, както и всяко имущество, което е служило за лично ползване или за упражняване на професията на единия от съпрузите, включително дружества или дялове в дружества, освен ако те не са инвестиции.

Съдът трябва да извърши справедливо разпределение на активите, като прецени надлежно всички съответни обстоятелства и като обърне внимание по-специално на значението и размера на приноса на всеки един от съпрузите за придобиване на семеините активи, за натрупване на семеините спестявания и за грижите за децата. Плащането на издръжка, помощта при изкарване на прехрана, поддържането на общото домакинство, грижите и възпитанието на децата на двамата съпрузи и всяка друга семеина помощ ще се считат за принос.

3.3 малолетните и непълнолетните деца на съпрузите

От влизането в сила на Закона от 2001 г. за изменение на Закона за децата на 1 юли 2001 г., разделените родители имат голяма свобода на действие при уреждане на въпросите, свързани с упражняване на родителските права. При развод обикновено двамата съпрузи запазват съвместна родителска отговорност по отношение на непълнолетните деца. В случай обаче че родителите желаят да запазят пълна съвместна родителска отговорност, както по време на брака, те

трябва да представят пред съда споразумение за основното място на пребиваване на детето в разумен срок. Родителите могат също така да сключат споразумение в съда, съгласно което единият родител има еднолична родителска отговорност или съгласно което родителската отговорност на единия от родителите е ограничена до конкретни въпроси.

От влизането в сила на Закона от 2013 г. за изменение на Закона за децата и имената (*Kindschaftsrechts-Änderungsgesetz*) съдът може да предостави на родителите съвместна родителска отговорност против волята на единия или двамата родители, ако прецени, че съвместната родителска отговорност е с оглед на висшите интереси на детето. В този случай родителите трябва да постигнат споразумение за това при кой родител ще живее детето. Ако съвместната родителска отговорност не е в интерес на детето, съдът трябва да реши на кой родител да предостави еднолична родителска отговорност.

3.4 задължението за изплащане на издръжка на другия съпруг?

Съпругът, който носи еднолична или основна вина, трябва да заплати на другия съпруг достатъчна издръжка за поддържане на жизнения стандарт, ако невиновният за развода съпруг не разполага с достатъчен доход от активи или от професионална дейност, каквато може разумно да се очаква, че той ще извършва при обстоятелствата. Ако и двамата съпрузи имат вина за развода и не може да се установи кой носи по-голяма вина, съпругът, който не е в състояние да се издържа, може да получи право на издръжка, ако тя е справедлива предвид нуждите, активите и приходите на другия съпруг. Всяко такова задължение се присъжда за определен срок. В случай на развод по взаимно съгласие съпрузите могат да се договорят свободно дали единият от съпрузите трябва да плаща на другия издръжка или дали и двамата съпрузи ще се откажат от искове за издръжка.

4 Какво на практика означава правният термин „законна раздяла“?

Институтът на законната раздяла не съществува в австрийското законодателство.

5 Какви са условията за законна раздяла?

Вж. отговора на въпрос 4.

6 Какви са правните последици от законната раздяла?

Вж. отговора на въпрос 4.

7 Какво означава на практика терминът „унищожаване на брака“?

Австрийското брачно законодателство предвижда възможност за „унищожаване на брака“ („*Ehenichtigkeit*“). Бракът се счита за нищожен и недействителен, ако той не е сключен в постановената форма, ако единият от съпрузите е бил недееспособен, в безсъзнание или с временно психично разстройство при сключването на брака или ако бракът е сключен единствено или основно с цел осигуряване на възможност на единия от съпрузите да приеме фамилното име на другия съпруг или да придобие гражданството на другия съпруг без намерение за установяване на брачни отношения. Бракът се счита също за нищожен и недействителен, ако единият от съпрузите е свързан чрез друг законен брак с трета страна към момента на сключване на брака или ако бракът е бил незаконно сключен между преки роднини.

Бракът може да бъде унищожен със съдебно решение, ако при сключването на брака единият от съпрузите е бил с ограничена правоспособност и неговият законен представител не е бил съгласен с брака; ако единият от съпрузите не е знаел, че встъпва в брак или е знаел, че встъпва в брак, но не е желал да даде своето съгласие за встъпване в брак; ако единият от съпрузите се е заблудил относно самоличността на другия съпруг; ако единият от съпрузите се е заблудил относно някое обстоятелство, свързано с другия съпруг, което би му попречило да встъпи в брак, ако е бил запознат със ситуацията и ако е можел правилно да прецени последиците от брака; съпрузите са били склонени да встъпят в брак чрез умишлена заблуда по отношение на съществени факти или те са били незаконно принудени (заплашени) да встъпят в брак.

8 Какви са условията за унищожаване на брака?

Вж. отговора на въпрос 7.

9 Какви са правните последици от унищожаването на брака?

Ако бракът бъде унищожен, се приема, че той никога не е бил сключван. Ако само единият от съпрузите е бил наясно, че бракът е бил нищожен и недействителен при сключването му, имуществените отношения между съпрузите ще бъдат разрешени в съответствие с разпоредбите, приложими в случай на развод. Всички деца, родени от брака, ще се считат за законни, дори и след унищожаването на брака.

10 Съществуват ли алтернативни извънсъдебни способи за решаване на въпросите, свързани с развода, без да се стига до съд?

Само съдилищата могат да постановят развод или унищожаване на брак, но проблемите, свързани с развода, могат да се уредят извънсъдебно (напр. чрез медиация).

11 Къде се подава заявление (иск/искане) за развод/законна раздяла/унищожаване на брака? Какви формалности трябва да бъдат спазени и какви документи трябва да бъдат приложени към заявлението?

Споровете, свързани с развод, унищожаването на брак, съществуването или несъществуването на брак, попадат под юрисдикцията на районните съдилища (*Bezirksgerichte*). Такива спорове са от изключителната компетентност на районния съд в района на последно обичайно местопребиваване на съпрузите. Ако при подаване на молбата, нито един от съпрузите не е имал обичайно местопребиваване в този район или ако те са нямали съвместно обичайно местопребиваване в Австрия, съдът в района на обичайно местопребиваване на ответника или, ако ответникът няма обичайно местопребиваване в Австрия, съдът в района на обичайно местопребиваване на съпруга, подаващ молбата, или ако няма такава, Районният съд на Централна Виена (*Bezirksgericht Innere Stadt Wien*) има изключителна компетентност. Такива спорове попадат под националната юрисдикция на австрийските съдилища, ако единият от съпрузите е австрийски гражданин, ако ответникът или, в случай на искане за унищожаване на брак от двамата съпрузи, поне единият от тях има обичайно местопребиваване в Австрия, или ако ищецът има обичайно местопребиваване в Австрия или двамата съпрузи са имали обичайно съвместно местопребиваване в Австрия, или ако ищецът е лице без гражданство или е бил австрийски гражданин при сключването на брака. Въпреки че това е място на изключителна компетентност, може да бъде договорен различен съд.

Молбите за развод трябва да отговарят на общите формалности за молбите. Молбите за развод по взаимно съгласие, за които се постановява решение при несъстезателно производство, трябва да бъдат подписани от двамата съпрузи. При всички дела трябва да се приложи удостоверение за сключен брак. Препоръчително е също така да се приложат и всички други документи в подкрепа на молбата.

12 Може ли да бъде получена правна помощ за покриване на разходите по производството?

Възможно е да се подаде молба за правна помощ при бракоразводни дела в съответствие с общите правила относно правната помощ (вж. „Правна помощ – Австрия“). При бракоразводните дела има относително законово изискване за адвокат; ако страната не желае да присъства лично в съда, тя може да бъде представлявана единствено от адвокат.

13 Възможно ли е да се обжалва решение за развод/законна раздяла/унищожаване на брака?

Срещу решения на съд от първа инстанция относно развод, унищожаването на брак или съществуването или несъществуването на брак могат да се подават жалби до съответния висш съд, т.е. до окръжния съд (*Landesgericht*), който действа като съд от втора инстанция за компетентния районен съд.

Срещу решения на апелативния съд може да се заведе касационна жалба, ако решението се основава на отговора на въпрос от материалното право или процесуалното право, който е важен с оглед запазване на правната съгласуваност и правната сигурност или доразвиване на правото, например тъй като апелативният съд се отклонява от съдебната практика на Върховния съд или няма такава съдебна практика, или тя е непоследователна.

14 Какво следва да се направи, за да се признае в държавата членка решение за развод/законна раздяла/унищожаване на брака, което е издадено от съд в друга държава членка?

От 1 май 2001 г. признаването на решения за развод между държавите – членки на Европейския съюз (с изключение на Дания), се основава на [Регламент \(ЕО\) № 1347/2000 на Съвета](#) от 29 май 2000 г. относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по брачни дела и делата, свързани с родителската отговорност (ОВ L 160, 30.6.2000 г., стр. 19). Съгласно този регламент, известен като Регламент Брюксел II, вече не се изисква изрично решение за признаване на съдебно решение за развод, постановено в друга държава членка. Вместо това отделните съдилища или административните органи трябва да се произнесат относно признаването като предварителен въпрос по съдебното производство. Това се прилага по-специално за проверката, която трябва да се извърши от регистъра, за да се установи дали развод, постановен в друга държава членка, позволява повторен брак.

Всяка страна със законен интерес може да подаде искане за декларация, която потвърждава, че решение за развод, постановено в чужбина, следва да се признае или не. По принцип производствата за признаване/непризнаване на чуждестранни съдебни решения относно съществуването на брак се водят пред районните съдилища. Искания за признаването или непризнаването на решения за развод трябва да се подадат до районния съд в района на обичайно

местопребиваване на заявителя или ако той няма обичайно местопребиваване в Австрия – до съда в района на обичайно местопребиваване на ответника, или при липса на такова – до *Bezirksgericht Innere Stadt Wien*.

15 Към кой съд следва да се обърне, за да се противопоставя на признаването на решение за развод/законна раздяла /унищожаване на брака, издадено от съд в друга държава членка? Каква е процедурата в такива случаи?

Вж. отговора на въпрос 14. Документите, които трябва да се представят, са посочени в член 32 от Регламент Брюксел II.

16 Кой е приложимият закон при бракоразводни дела, когато съпрузите не живеят в държавата членка на съда, който разглежда делото, или са граждани на различни държави?

Законът, уреждащ условията за развод, е определен в съответствие с Регламент (ЕС) № 1259/2010 на Съвета от 20 декември 2010 г. относно осъществяването на засилено сътрудничество в областта на приложимото право при развод и законна раздяла (ОВ L 343, 29.12.2010 г., стр. 10), известен като Регламент Рим III. Брачната двойка може да избере правото, което желае да се прилага. Това може да бъде правото на държавата, в която съпрузите имат обичайно местопребиваване към момента на избора или правото на държавата на последното обичайно местопребиваване на съпрузите, доколкото единият от тях все още пребивава там към момента на избора, или правото на държавата, чиито гражданин е един от съпрузите към момента на избора, или правото на държавата, в която е подадена молбата. Ако брачната двойка не избере съд, се прилага правото на държавата, в която съпрузите имат обичайно местопребиваване към момента на подаване на молбата, или ако те нямат обичайно местопребиваване – правото на държавата на последно обичайно местопребиваване на съпрузите, при условие че това пребиваване е приключило не повече от една година преди подаване на молбата и обичайното местопребиваване на единия от съпрузите все още е в тази държава при подаване на молбата, или ако това не е изпълнено – правото на държавата, към която принадлежат двамата съпрузи при подаване на молбата, или правото на държавата, в която е подадена молбата.

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Последна актуализация: 01/03/2018